

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sermones de Sa[n]ctis Hyemales, Estiuales, De
festiuitatibus Jesu christi, Beate virginis et alior[um]
Sanctor[um] ... Venera[n]di patris, fratris Nicolai deniise
Ordinis Minor[um] de obseruantia ...**

Denisse, Nicolas

[Augsburg], 1510

VD16 N 1513

Primo lumine [vir]tuose [con]dicio[n]is siue p[er]fectionis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30625

Ber. de scō Thoma

xiij. Charitas oia suffert: oia credit: oia sperat: oia sustinet. In hmoi aut passione Marie apparuit excellētia charitatē ppter ea
Primo ppter oblatiois volūtatē
Secōdo ppter afflictiois acerbitatē.
Tertio ppter affectiois stabilitatē.

Primo ppter oblatiois volūtatē. Cū em ipse in medio suorum aduersarioꝝ psteret tribus diebus eū q̄rentes minime inuenerūt. Tertia autē die se manifestās eis dixit: Ego sum. Imitat⁹ dñm iesū. Esa. liij. Oblat⁹ ē q̄ ipse voluit.

Secōdo ppter afflictiois acerbitatē. Nā ipm pmo manib⁹ post tergū ligatis ⁊ fune colloꝝ impoꝝto iūter afflicter atq; crudeliter ⁊ sic in carcere reclusus fuit. Tandē instar dñi fuit crucifix⁹: vt q̄ dā dicit. Et in cruce stans lapidat⁹: ⁊ tandem fuit securi percussus ⁊ excubatus. Ps̄ de tribulatione iustoz

Tertio ppter affectiois stabilitatē. q̄ in illis oibus tormentis sp̄ stabilis in fide ⁊ charitate ch̄i p̄māsit. Cant. vii. Fortis est vt mors dilectio. Es̄. j. Corith. xij. Charitas patēs est: benigna est.

Tertiu est testimoniū clarificatiue opatiōis. Nam p opatiōes miraculosas clarificata est ⁊ glōse manifestata est sc̄ritas ei⁹. Ps̄. Scitote q̄ do min⁹ sc̄m suū mirificauit. In illis autē miraculis tria de eo declarātur.

Primo sua misericōdia.
Secōdo sua iusticia.
Tertio sua potētia.

Primo quedā illoꝝ miraculoꝝ attestat⁹ sue mie vt q̄ ducētos q̄nq̄ginta portioe intoxicata excecatos illūinauit singlis man⁹ iponēs: q̄s etiā ad fidē conuertit Lu. vi. Estote misericordes sicut ⁊ p̄r̄ vt celestis misericors est.

Secōdo q̄dā attestantur sue iusticie. Cū ei q̄dā obstinati p̄sisterēt ⁊ sbū dei deriderēt: dixit eis: Denūctio vob⁹ q̄ in inf̄nū viui descēdet. statiq; se terra aperuit ⁊ eos viuos deglutiuit. Sap. vi. Unde est orbis terraz p̄tra insensatos.

Tertio q̄dā attestantur sue potētie. Qm̄ cū esset in carcere/ demones appāretes dētib⁹ quidē in eū fremebāt: sed in eū accedere nō audebāt neq; poterāt: ⁊ etiā q̄ portio intoxicata de q̄ fuerāt sup̄dicti excecati nihil eū lesit. Marc. vi. Signa autē eos q̄ credit⁹: hoc sequit⁹. In noie meo demo. eijciētrē. Esti mort⁹ sep̄ qd bib. nō eis nocēbit. Et dicit⁹ itaq; apparet sc̄ritas br̄i marthie ppter quā sc̄ritatē dign⁹ fuit annūerari iter ap̄los: quib⁹ admodū dicit⁹ p̄ba pus assumpta. Lēct⁹ dicit⁹ soꝝ sup̄ marthiā. Hunc igit vt patronū ap̄ deū inuocem⁹ vt ei⁹ meris. et p̄sbo cū elect⁹ ⁊ br̄is annūerari mereamur Amen.

De br̄o Thoma agnensī Sermo.

Wer mundi

I Bart. v. Hoc de br̄o thoma doctore dicere possum⁹ qd Eccl. i. scribit⁹: vtz Quasi luna plena diebus suis lucet ⁊ q̄si sol refulgēs sic ille et fulsit in tēplo dei Jōs iuētiēter de eo enūciari p̄nt p̄ba p̄posita: qm̄ vtz ipse est lux mōdi. Illustrauit em̄ eccliam m̄stip̄. Illustrauit inq; triplē lumine.

Primo lumine p̄uolose p̄diciōis siue p̄fectionis.

Secōdo lūine fructuose instructiois.

Tertio lūine miraculose opatiōis.

Primo igit br̄us Thomas eccliaz ⁊ mundi illustrauit lūine p̄uolose p̄fectionis. De hac luce dicit⁹. v. Luceat lux v̄a corā hoib⁹ vt videat⁹ opera v̄a bona ⁊c. Excellētia autē p̄uolose p̄fectionis glōsi thome tria maxime declarant ⁊ ostendunt.

Primū ē acceleratio sp̄allis sc̄ritis

Secundū est abdicatio tēporalis m̄dā dānitatis.

Tertiu est deuotō cordialis sinceritat⁹

Primū est acceleratio sp̄allis sc̄ritatis. A p̄mis eniz annis deo seruire cepit q̄si tā deo sp̄aliter dedicat⁹.

Secundū est abdicatio tēporalis m̄dā dānitatis. Quinq̄nne em̄ deo parētēs ei⁹ obtrulit i monasterio mōꝝ cassini ordinis sc̄ti bādi

Tertiu est deuotō cordialis sinceritat⁹. Puer at ipse p̄uolose

nia deuitabat pfortia. dissoluta colloqa
ia incipies meditari taciturni atq; vt po
terat orone tuor. Sap. viij. Puer craz
ingeniosus r forit. lum ai am bonā. Lū
aut esset septēnis vel octēnis in neapolum
cū studij missus ē: r ibi p ānos septē sic in
studijs pfect: grāmaticalib: logicalib: r
naturali pbia vt sup coetaneos suos am
mirabilis haberet. Thren. iij. Bonū erit
viro cū portauerit iugū ab adolescētia sua

Scōm est abdicatio tē
poralis mūdāntat. Laudabilior aut i eo
fuit mūdi pceptus ppter aliq̄ q̄ plerūq; i
pedre solēt mōi pceptū q̄b: tñ nō obitā
sib: glōsus thomas oino pceptit mūdūz
Difficilior: q̄ppe videt sibi fuisse mōi pte
pus Lū ppter gñis nobilitatē: q: fili: co
mris aq̄nens. Lū ppter copiosam parē
tū facultatē. Lū etiā ppter iuuetutē: quia
mūdū reliq̄t anno. xij. vel. xv. Talis aut
difficultas auget meritū. Hiero. ad exu
perantiū. Audū chīm nudū segrēduruz:
grāder: dīff: ale: sed magna sūt p̄mia. Hec
ille. Itē sp̄tiale r magnā hūit difficulta
tē resistendo iporunitati parentū volētū
eū impediret retrahere a statu religiōis:
sed neq; terrorib: neq; blādimentis q̄bus
eū reuocari potuit a suo sancto pposito.
Dait. vij. Fundat: em erat sup firmā pe
tra. Cōsideraui itaq; illd qd dē Joānes
j. Joā. ij. Nolite diligere mōm neq; ea q̄
in mōdo sunt: qm̄ siqs diligit mūdū nō est
charitas p̄ris in eo. P̄oris itaq; p̄cem
p̄sit triplicē vanitatē q̄ in mōdo reperit r a
mūdānis q̄rit r desiderat. Prima ē vani
tas diuitiaz: quā p̄cepit p volūtariā pau
peratē: atredēs illd saluatoris Dait. v.
Bti paupes spū rē. Et p oppositū Lu. vij
De vobis diuitib: q̄ hētis hic p̄sola. vel.

Scōda est vanitas delitiaz quā p̄cepit
p̄spantie puritatē: vicz p sobrietatē r casti
tate. Amb. j. de offic. In sp̄antia maxime
bonestū cura decorisq; p̄sideratio spectat
r q̄rit: qd̄ exponit ipē Tho. ij. q. cxiij. di.
q̄ bonestas r decor maxie attribuitur tē
peratē: nō ppter p̄ncipalitātē boni p̄prij: s̄z
ppter turpitudinē mali p̄trarij a q̄ retrah
bit: inq̄ntū. s. repp̄mit seu regulat delecta
tiones q̄ sūt nobis r hūicis cōmunes. Fuit

aut glōsus thomas p̄go purissim⁹ firmis
simusq; in sacro p̄ginitatis pposito ppter
qd̄ aspect⁹ r mltēz colloqa q̄i venenosōs
serpētes fugiebat nisi eā nēitatis aux spū
alis vrilitatē. Job. xxi. Depigi fedus cum
oculis meis vt ne cogitare quidē de p̄gine.
Tñ cū ad istantiā m̄ris: frat̄z suoz volē
tū eū a religiōe retraherē in custodia ret
neret: semel ad eū introducta est puella i
pudica pulcra q̄dez facie/ sed anio vene
nosa q̄i serpēs in facie hūana vt deiceret
eū a pposito castitatis q̄ multip̄l̄r infesta
bat eū: m̄ic vipereo aspectu: nūc verbis la
sciuis: nūc tactib: impudicis: sectantim⁹ vi
rilis: p̄ia huiuscemodi retamēta supauit.
Glōsesq; qm̄ sibi grauis ex ei⁹ p̄sentia im
mineret retatio: Anōz ardētē accepit eū
q̄ sibi timorē incurtiēs eā exire coegit: ac de
hinc dñm exorauit vt ei p̄ferre dignaret
p̄p̄tue p̄ginitatē donū. Obdormiēt itaq;
sibi angeli p̄ginitatē amatores astiterunt
dicētes eū exauditū: stringētēsq; eū circa
renes vt sibi videbat vsq; ad dolorē sensū
bile dicētes: Ex parte dei te cingim⁹ cin
gulo castitatis quod nunq; violabit. Fuit
it ergo beat⁹ Thomas de numero illoz
p̄ quib: dixit dom̄n⁹ Dait. xij. Sunt
eunuchi qui castrauerūt seipos ppter re
gnū celozū. Tertia est vanitas supbia
rum quā beat⁹ Thomas spreuit p̄ veraz
humilitatē: sciēs qm̄ dicit Jaco. iij. De
us superbis resistit: humilib: aut dat gra
tiam. Omnē itaq; inanē gloriā fugiebat:
benignus in verbis r dulcis erat: simplex
et obediēs in sua cōuersatione. Unde se
mel cum esset in cōuentu Bononiēsi: ska
ter quidā qui de alio cōuentu venerat pe
tijt: a p̄iore foritū qui secum irer per villaz
P̄ior autē dixit: vt quēcunq; vellent as
sumeret. Frater igit non cognoscēs Tho
mam a casu reperiens dixit ei: P̄ior: dix
it mibi vt mecū venias in villā. Humil
limus ergo Thomas simpliciter obedi
uit in omni humilitate sequēs eū quous
q; aliqui Thomā cognoscētes mirantes
q̄ tantus doctor fratrē illum sequeret: no
tificauerūt ipi fratri quis esset qui post eū
ambularet. Faciebat beat⁹ Thomas qd̄
horatur Sapientē Ecclesiastici. iij. Quan
to magnus es humilia te in omnibus r co

Ber. De sctō Thoma aquinate

rā deo inuenies grām. Apparuit etiā hūi-
litas bñi thome in eo q̄ oēm mūdi bono-
rē p̄tempit p̄siderās qm̄ oīs bonorū mun-
dā p̄cō trāsit. Ps. Vox yr exaltati fue-
runt & honorificati deficientes quē admo-
dū sum? deficiēt. Un̄ oblatū sibi a demē-
te papa q̄rto archiepatū neapolitanū cuz
additiōe reddituū mōasterij scti petri ad
arā penit? recusauit. Itē semel cū suis stu-
dētibz rediēs de sctō dionysio interroga-
tus a q̄dā si uellet ne dñs fieri ciuitatis pa-
risiensis: rñdit se mag? uelle chrystomū
sup mattheū. Un̄ p̄t̄ sua hūilitas & ho-
noris mūltani p̄ceptus. Prouer. xj. Ubi
hūilitas ibi sapientia.

Tertiū qđ ostendit excel-
lentiā sue p̄uose p̄fectōis ē deuotio cordia-
lis sinceritat. Deuotio q̄ppe sincera crea-
turā rōnale ad suā p̄fectiōē ducit q̄ in s̄
p̄stitit q̄ sūmo bono inhereat per amorē.
Itē ps̄ dicebat. Ubi autē adherere deo
bonū ē. Nā sicut dī. Hugo l. d̄ p̄rute orā-
di. Deuotio est p̄? & hūilis affect? in deū
Deuotissim? q̄ppe fuit thomas. idcirco
uir p̄fectissimus. Precipiā autē gerēdā
deuotione circa eucharistie sacramētum
missam q̄ridie nisi legitime p̄peditus ce-
lebrās & aliā deuotissime audies in quare
plurimū sacerdoti ministrabat. Frequēt
in missa tanta afficiebat deuotiōe ut tot?
p̄suderet lachrymis. Nocte post breuem
somnia in oratiōe p̄sternebat: lectiōi & ora-
tioni assidue uacabat sacrisq; meditatiōi-
bus q̄ridie in seruire deuotiōis p̄ficiēbat
Ps. In meditatiōe mea exardescet ignis
Studio lectiōi & disputatiōi sp̄ orationem
p̄mittebat lachrymis p̄fusus. In dubijs
sp̄ ad orōnē p̄fugiebat. Et ut fratri ray-
mūdo socio suo reuelauit in secreto sciam
suā nō tā hūano studio q̄ orōnis suffra-
gio accepit. Cū sibi uacabat lectionē acci-
piebat & collatiōibz patrū. Interrogat?
autē cur hoc faceret: cū talis lectio nullius
aut modice uideat eē p̄fuditatis dicebat.
Ego in hac lectiōe deuotionē mētis collig-
go ex q̄ facili? in speculationē assurgo In
hoc imitat? ē exēplū beati dñici q̄ ad ma-
gnū apicē scie illo mō p̄ueniat. Deuotio-
nis autē sue excellētia apparet maxime ex
tribz signis. **Primū signū ē impetratio**

Nā s̄m Aug. Dignior se q̄ orōnis effect?
cū seruētiō: p̄cedit affect?. Sp̄ autē exau-
diebat thomas in orōnibz sctis: & orādo il-
lustrabat sup occultis sacre scripture. **Se-**
cū dū signū ē reuelatio q̄ sibi fiebat in orō-
ne: sibi em̄ orāti reuelat? ē stat? multo-
rum suffragia: & duoz fratru carnaliū ym? uo-
delz lādulphi in purgatorio exiit: & alte-
rius. s̄. raimūdi tā exiit in glā tanq; mar-
tyr qz mors illata fuit ei sub tyrānide fre-
derici impatoris p̄f cām ecclie quā defen-
dit. **Tertiū signū ē eleuatio.** Tāta q̄pi-
pe deuotiōe seruebat in spū & spūs a? hie
i celestia rapiebat ut & corp? eius licz grol-
se esset corpulētie in aera eleuaret q̄s spū
obediēs. Ezech. viij. Eleuauit me spūs in
ter celū & terrā. Plurics em̄ uisus ē orōis
eleuat? a terra q̄si duob? cubitis: & alij
p̄ cubitū. Sepius etiā in suis meditatiōibz
in extasi rapiebat: & mirabile erat uide-
re hoīem sensib? uētē subito sic rapi & mēte
sic eleuari ut q̄si esset ab hoibus separat?
& hoc ei semel p̄tigit cū in mēsa regis iud-
xa eū sederet. Semel etiā i sctō seuerno
castro sororis sue āno illo q̄ e uita decellit
p̄ tridū māsit rapē? in q̄ raptu mltā sibi
ruelata sūt. P̄t̄ itaq; deuotiōis e? p̄cellē-
tia p̄ quā sp̄ in dies in spūs seruire crede-
bat: qz sic dī dñs Lu. xj. P̄ celestz dabit
spūm bonū petētibz se. Recte q̄ dicit p̄ lux-
mūdi qz illuminauit. & c. Prouer. iij. In
scōz semita q̄si lux splendens p̄cedit.

Secūdo bñs thomas illustrauit ec-
clesiā lumine fructuose instructiōis
Sap. vj. Diligite lumē sapie. P̄o-
fecto de bño thoma dicere possum? qđ b-
iōāne baptista dī dñs Jo. v. Ille erat lux
cerna ardēs & lucēs. Instruct? at & docuit
beatus thomas tripliciter.

Primo illuminatiua lectiōe.
Secūdo affectiua p̄dicatiōe.
Tertio declaratiua descriptiōe.

Primo illuminatiua lectiōe.
ne. Legēdo em̄ & disputādo ceteris uide-
bat mirabilis p̄f in iaz. p̄fuditatē ad eū
recurrēbant. p̄ dubioz explanatiōe. P̄o-
uer. xvij. In facie prudētis lucet sapia.

Secūdo affectiua p̄dicatiōe.
Sermo q̄ppe eius ad populū. nō curio?